

SPECIALIST PROSECUTOR'S OFFICE
ZYRA E PROKURORIT TË SPECIALIZUAR
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO

Broj spisa: KSC-BC-2020-04
Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon
Podnosilac: specijalizovani tužilac
Datum: 26. april 2021.
Jezik: engleski
Stepen tajnosti: javno

**Javna redigovana verzija zahteva za potvrđivanje optužnice i pratećih zahteva,
podnesak KSC-BC-2020-04/F00002 od 14. februara 2020.**

sa javnim redigovanim prilogom 1

Specijalizovano tužilaštvo:
Džek Smit

Odbrana:
Žan-Luj Gilisen

A. UVOD

1. Na osnovu člana 38(4) Zakona¹ i pravila 86(2)-(3) Pravilnika,² Specijalizovano tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo) podnosi na potvrđivanje optužnicu protiv Pjetera ŠALJE zvanog Ujku (Vuk), u vezi sa zločinima učinjenim u Kukešu u Albaniji tokom 1999. (u daljem tekstu: optužnica).³ Optužnicu podnosimo zajedno s propratnim materijalom⁴ i detaljnim prikazom relevantne veze između dokaznog materijala i svakog pojedinačnog navoda u optužnici.⁵

2. Gospodin ŠALJA je rođen 17. septembra 1963. u Prizrenu, na Kosovu. Iz optužnice i propratnog materijala se vidi da postoji dobro utemeljena sumnja⁶ da je g. ŠALJA izvršio ili je učestvovao u izvršenju ratnih zločina iz nadležnosti Specijalizovanih veća. Shodno tome, tužilaštvo traži da sudija za prethodni postupak potvrdi optužnicu.

3. Prema članu 3(8)(a), iz bezbednosnih razloga i radi pravilnog vršenja pravosuđa, tužilaštvo traži prebacivanje mesta vođenja postupka u državu domaćina u ovoj i svim budućim fazama postupka koji se bude vodio na osnovu ove optužnice ili u vezi s njom.

4. Pored toga, tužilaštvo traži da po potvrđivanju optužnice sudija za prethodni postupak (i) izda nalog za hapšenje i nalog za dovođenje g. ŠALJE, na osnovu članova 39 i 41 i pravila 30-33, 37, 39, 48, 50, 53, 55 i 86(6)(b); (ii) da na osnovu članova 23, 35(2) i 39 i pravila 30, 80 i 88(2) izda nalog da se optužnica, povezani dokumenti ili

¹ Zakon br.05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, 3. avgust 2015. (u daljem tekstu: Zakon). Ako nije drugačije napomenuto, svako pozivanje na "član" ili "članove" odnosi se na ovaj Zakon.

² Pravilnik o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova, KSC-BD-03/Rev1/2017, 5. jul 2017. (u daljem tekstu: Pravilnik). Ako nije drugačije napomenuto, svako pozivanje na "pravilo" ili "pravila" odnosi se na ovaj Pravilnik.

³ Vidi prilog 1. U skladu s pravilom 86(1), specijalizovani tužilac je obavestio predsednika, koji će, na osnovu člana 33(1)(a), imenovati sudiju za prethodni postupak.

⁴ Propratni materijal je podnesen zasebno, putem elektronskog sistema *Legal Workflow*.

⁵ Vidi prilog 2. Vidi takođe pravilo 86(3)(b).

⁶ Član 38(4) i pravilo 86(1). Vidi takođe Zakonik o krivičnom postupku Kosova, br. 04/L-123, 2012 (u daljem tekstu: ZKPK), član 19(1.12) ("Dobro [utemeljena] sumnja – podrazumeva podnošenje optužnice. Posedovanje prihvatljivih dokaza koji bi zadovoljili nepristrasnog posmatrača da se krivično delo desilo i da je okrivljeno lice izvršilo krivično delo").

informacije do daljnjeg ne otkrivaju javnosti; i (iii) da, na osnovu članova 23, 35(2) i 39 i pravila 30, 80 i 105, naloži privremeno neobelodanjivanje identiteta svedoka i žrtava navedenih u propratnom materijalu dok ne budu naložene odgovarajuće zaštitne mere.

B. ZAHTEV ZA IZDAVANJE NALOGA ZA HAPŠENJE I NALOGA ZA DOVOĐENJE

5. Uslovi za hapšenje i pritvor g. ŠALJE, propisani članom 41(6), su ispunjeni:
- i. propratni materijal dokazuje postojanje osnovane sumnje⁷ da je g. ŠALJA izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća za koja ga tereti optužnica i kako je propisano članom 41(6)(a); i
 - ii. sva tri navedena alternativna osnova iz člana 41(6)(b) zadovoljena su u ovom predmetu. Postoje jasni osnovi da se veruje (1) da postoji opasnost od bekstva; (2) da će g. ŠALJA ometati odvijanje krivičnog postupka, između ostalog, tako što će uticati na svedoke, žrtve ili saučesnike; i (3) težina krivičnog dela ili način ili okolnosti u kojima je ono izvršeno, kao i lične karakteristike g. ŠALJE, ranije ponašanje, sredina i uslovi u kojima živi ili druge lične okolnosti ukazuju na opasnost da će ponoviti krivično delo ili učiniti krivično delo koje je zapretio da će izvršiti. Prilikom utvrđivanja postojanja opasnosti "procenjuje se mogućnost, a ne izvesnost toga da će opasnost nastupiti".⁸

1. Postoji opasnost od bekstva g. ŠALJE⁹

6. Kada g. ŠALJA sazna za koja se krivična dela tereti i koja je kazna predviđena za ta krivična dela, imaće razlog da izbegava suđenje i rizik da bude osuđen. Na bekstvo ga dodatno može motivisati saznanje o javno objavljenim osuđujućim

⁷ Odluka po zahtevu specijalizovanog tužioca za izdavanje naloga za hapšenje, KSC-BC-2018-01/F00032, 12. april 2019, strogo poverljivo i *ex parte* (u daljem tekstu: odluka o nalogu za hapšenje), stav 18 (gde se poziva na definiciju "osnovane sumnje" navedenu u ZKPK, a to je "saznanje informacije koja bi zadovoljila objektivnog posmatrača da se krivično delo desilo, dešava se ili postoji velika verovatnoća da će se ono desiti i da je dotično lice više nego verovatno izvršilo krivično delo").

⁸ Odluka o nalogu za hapšenje, KSC-BC-2018-01/F00032, stav 19.

⁹ Član 41(6)(b)(i).

presudama izrečenim njegovim saizvršiocima Sabitu GECIJU i Džemšitu KRASNIĆIJU za krivična dela učinjena nad zatvorenima koje su izvesni pripadnici Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK) držali u Kukešu.¹⁰

7. Uz to, g. ŠALJA raspolaže sredstvima i mogućnošću da izbegne pravdu. Gospodin ŠALJA živi u Kraljevini Belgiji i njen je državljanin. On stoga već živi u jurisdikciji u kojoj Specijalizovana veća nemaju direktan način da ga primoraju da pristupi radi suđenja. On ima pravo na slobodno kretanje unutar Evropske unije i u određenim susednim zemljama. Pored toga, unutar šengenske zone on se ne bi susretao sa sistematskim graničnim kontrolama. Gospodin ŠALJA tečno govori francuski i albanski pa bi stoga, ukoliko bi otišao iz Belgije, lako mogao da se priključi zajednicama u kojima se govori francuski ili albanski. [BRISANO]. [BRISANO].¹¹

2. Gospodin ŠALJA bi mogao ometati odvijanje krivičnog postupka¹²

8. Ranije radnje i ponašanje g. ŠALJE; uključujući one navedene dalje u tekstu, pokazuju da postoji opasnost da bi mogao uticati na svedoke, žrtve ili saučesnike i

¹⁰ *Vidi* Kosovo, Osnovni sud u Mitrovici, *predmet protiv Dž. KRASNIĆIJA*, predmet br. P 184/15, Presuda, 8. avgust 2016; Kosovo, Okružni sud u Mitrovici, *predmet protiv S. GECIJA*, predmet br. P 45/10, Presuda, 29. jul 2011.

¹¹ [BRISANO].

¹² Član 41(6)(b)(ii).

nastojati da na druge načine ometa postupak. Uz to, on ima motiv i raspolože sredstvima i mogućnošću da to učini.¹³

9. Na primer, kad g. ŠALJA bude obavešten o navodima iz optužnice, on bi mogao da izvede tačan zaključak da će među dokazima vezanim za događaje u Kukešu [BRISANO].¹⁴ [BRISANO]¹⁵, [BRISANO].¹⁶ [BRISANO].¹⁷

10. Isto tako, kad g. ŠALJA bude obavešten o navodima iz optužnice, [BRISANO]¹⁸ [BRISANO].¹⁹ [BRISANO] vidi se da postoji opasnosti da će on pokušati da utiče na [BRISANO] potencijalne svedoke, kao i da na druge načine ometa postupak.

3. Postoje osnovi sumnje da bi g. ŠALJA mogao izvršiti krivično delo

11. Osim što je svaki pokušaj da se omete vršenje pravosuđa već sam po sebi kažnjiv, izjave g. ŠALJE i indicije na osnovu njegovog ranijeg ponašanja ukazuju na realnu opasnost da bi on mogao da izvrši druga krivična dela, između ostalog ponašanjem sličnom ponašanju za koje se tereti u optužnici, kako bi izbegao odgovornost za krivična dela za koja se tereti, uključujući primenu fizičkog nasilja ili pretnju nasiljem, ili pokušaj da navede ili podstakne druge na činjenje dela nasilja ili na pretnje nasiljem uperene protiv [BRISANO] potencijalnih svedoka.

4. Odobrenje za pretres i plenidbu

12. U skladu sa članovima 35(2), 39(3) i 55 i pravilima 30-33, 37 i 39,²⁰ tužilaštvo traži da sudija za prethodni postupak nalogom za hapšenje odobri vlastima koje budu

¹³ *Vidi* stavove 6-7 gore.

¹⁴ [BRISANO].

¹⁵ [BRISANO].

¹⁶ [BRISANO].

¹⁷ [BRISANO].

¹⁸ [BRISANO].

¹⁹ [BRISANO].

²⁰ *Vidi takođe* Odluka kojom se odobrava plenidba jednog predmeta, KSC-BC-2018-01/F00017, 11. mart 2019, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 13.

izvršavale nalog²¹ da u prisustvu predstavnika tužilaštva²² (i) pretresu g. ŠALJU, mesto hapšenja i stan g. ŠALJE; i (ii) zaplene sav dokazni materijal za koji se smatra da je korišćen za krivična dela za koja se tereti, da je s njima povezan ili da bi mogao biti relevantan za ta krivična dela, a posebno sav dokazni materijal relevantan za aktivnosti g. ŠALJE tokom 1998. i 1999, njegov odnos i interakciju sa žrtvama ili saučesnicima i/ili Oslobođilačkom vojskom Kosova (u daljem tekstu: OVK) i/ili privremenom vladom Kosova, ili njihovim pripadnicima, odnosno članovima. U takav materijal bi spadala evidencija kontakata i sastanaka, dnevnici, delovodnici, odluke, fotografije, video i audio-snimci, naređenja, uputstva, direktive, izveštaji, smernice, protokoli ili propisi, kao i računari, telefoni ili drugi aparati za koje bi se s razlogom moglo očekivati da sadrže relevantne dokaze.

13. Postoji osnovana sumnja da je g. ŠALJA, bivši pripadnik OVK, izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća,²³ te stoga postoji osnovana sumnja da bi kod sebe, na mestu hapšenja ili u svom stanu mogao da ima relevantan dokazni materijal.²⁴ Pored toga, s obzirom na opasnost od uticanja i ometanja, uključujući na gore opisani način,²⁵ moguće je da se eventualni dokazni materijal koji je u posedu g. ŠALJE ne može pribaviti na drugi način, te da su pretres i plenidba koji su vezani za njegovo hapšenje jedino efikasno sredstvo za potrebe istrage.²⁶

14. Step en ugrožavanja prava g. ŠALJE na privatnost i imovinu usled ove mere srazmeran je legitimnom cilju istrage i ta istražna mera ne stoji u suprotnosti sa suštinom tih prava.²⁷ Tužilaštvo će drugim vlastima koje budu izvršavale pretres i

²¹ Gospodin ŠALJA živi u Belgiji. Belgija ima dogovor o saradnji sa Specijalizovanim većima i tužilaštvom. *Vidi* Belgija, *Loi concernant la cooperation avec la Cour pénale internationale et les tribunaux pénaux internationaux*, 29. mart 2004. (poslednji put izmenjen i dopunjen 11. jula 2018) (dalje u tekstu: belgijski zakon o saradnji), posebno član 84(3) (vezan za pretrese i plenidbu koje zatraže Specijalizovana veća).

²² Belgijski zakon o saradnji, član 85 (kojim se tužiocu odobrava da učestvuje u sprovođenju traženih mera).

²³ *Vidi* takođe stav 5 gore.

²⁴ Pravilo 37(2)(a), (3).

²⁵ *Vidi* stavove 6-11 gore.

²⁶ Pravila 31(1)(b), 37(1).

²⁷ Pravilo 31(1)(c).

plenidbu dostaviti neophodne informacije i uputstva, i to tako da se isključe informacije za koje se pretpostavlja da nisu relevantne, a u skladu s mehanizmima zaštite navedenim u pravilu 39.

15. Tužilaštvo traži odobrenje da se zaplenjeni dokazni materijal čuva (i) onoliko dugo koliko je potrebno da se pregleda sav materijal; i (ii) ako se smatra da je relevantan, da se taj rok produži koliko je potrebno za vođenje istrage i postupka.

5. Nalog za dovođenje i izvršenje

16. S obzirom da je zatražilo prebacivanje mesta vođenja postupka u državu domaćina,²⁸ tužilaštvo traži da sudija za prethodni postupak naloži dovođenje g. ŠALJE iz Belgije²⁹ u pritvorski objekat Specijalizovanih veća u državi domaćinu, u skladu s pravilom 50(2).

17. Tužilaštvo traži od sudije za prethodni postupak da nalog za hapšenje, zajedno sa odobrenjem za pretres i plenidbu i nalogom za dovođenje prosledi sekretaru, koji će ih, u saradnji s tužilaštvom, proslediti nadležnim organima radi izvršenja.³⁰

C. ZAHTEV ZA PRIVREMENO NEOBELODANJIVANJE IDENTITETA SVEDOKA I ŽRTAVA

18. Kao što je navedeno gore u tekstu, postoji realna opasnost, između ostalog, od uticanja na žrtve i svedoke, što prema pravilu 105 predstavlja izuzetne okolnosti koje opravdavaju privremeno neobelodanjivanje identiteta svedoka i žrtava koje učestvuju u ovom postupku dok se ne nalože odgovarajuće zaštitne mere. Shodno [BRISANO], tužilaštvo od sudije za prethodni postupak traži sledeće:

- i. da naloži da se ime i podaci koji mogu otkriti identitet nekog od svedoka ili žrtava navedenih u propratnom materijalu ne obelodanjuju javnosti;
- ii. da odobri tužilaštvu da pre obelodanjivanja optuženom ili javnosti, iz propratnog materijala izbriše lične podatke i podatke koji mogu otkriti

²⁸ *Vidi* stav 3 gore.

²⁹ Belgijski zakon o saradnji, članovi 86-87.

³⁰ Pravilo 55(1).

identitet navedenih svedoka i žrtava, i da im dodeli privremene pseudonime; i

- iii. da naloži da se to privremeno neobelodanjivanje primenjuje sve dok sudija za prethodni postupak ne donese daljnju odluku po zahtevu tužilaštva, odnosno sasluša njegovu argumentacija.

D. ZAHTEV ZA NEOBELODANJIVANJE OPTUŽNICE I POVEZANIH INFORMACIJA

19. Neobelodanjivanje optužnice i povezanih informacija je u ovoj fazi neophodno kako bi se obezbedio integritet postupka i zaštitili svedoci i žrtve. Kao što je opisano gore u tekstu, postoji realna opasnost, između ostalog, od bekstva g. ŠALJE, od uticanja na svedoke i žrtve, kao i opasnost da će učiniti nova krivična dela, što shodno pravilu 88(2) predstavlja valjan razlog za privremeno neobelodanjivanje optužnice, povezanih dokumenata i informacija, do donošenja daljnjeg naloga.

E. STEPEN TAJNOSTI

20. Ovaj podnesak i prilozi zavedeni su kao strogo poverljivi i *ex parte*, u skladu s pravilima 85(4) i 86(2).

F. TRAŽENO PRAVNO SREDSTVO

21. Iz gorenavedenih razloga tužilaštvo traži da sudija za prethodni postupak:
- i. potvrdi optužnicu;
 - ii. izda nalog za hapšenje, odobrenje za pretres i plenidbu i nalog za dovođenje, kako je zatraženo u odeljku B(4)-(5) gore;
 - iii. naloži privremeno neobelodanjivanje identiteta svedoka i žrtava, kako je zatraženo u odeljku C gore; i
 - iv. naloži privremeno neobelodanjivanje optužnice i povezanih dokumenata i informacija, kako je zatraženo u odeljku D gore.

Broj reči u originalu: 2.438

/potpis na originalu/

Jack Smith,

specijalizovani tužilac

Ponedeljak, 26. april 2021.

U Hagu, Holandija